യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 2 (മുമുക്ഷുവ്യവഹാരപ്രകരണമ്)/സർഗഃ 05
പഞ്ചമഃ സർഗഃ 05

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
പ്രവൃ-ത്തിരേവ+പ്രഥമം(യ്)യഥാ-ശാസ്ത്ര-വിഹാരിണാം .
പ്രഭേവ വർണ-ഭേദാനാം സാധനീ സർവ-കർമണാം .. 1

മനസാ വാഞ്ഛതേ യച്ച യഥാ-ശാസ്ത്രം(ൻ)ന കർമണാ .
സാ+ധ്യതേ മ+ത്ത-ലീലാസൗ മോഹനീ നാർഥ-സാധനീ .. 2

യഥാ സം(യ്)യതതേ യേന തഥാ തേനാനു-ഭൂയതേ .
സ്വകർമൈ-വേതി ചാസ്-ത്യേ+ന്യാ+വ്യതി-രി+ക്താന ദൈവ-ദൃക് .. 3

ഉ+ച്ഛാസ്ത്രം ശാസ്-ത്രിതം(ഞ്) ചേതി+ദ്വിവിധം പൗരുഷം സ്മൃതം.
ത+ത്രോ+ച്ഛാസ്ത്ര-മനർ-ഥായ പരമാർ;ഥായ ശാ+സ്ത്രിതം .. 4

ദ്വൗ ഹുഡാ-വിവ യു+ധ്യേതേ
പുരുഷാർഥൗ സമാ-സമൗ .
പ്രാ+ക്തന(ശ്)ശ്ചൈഹി-ക(ശ്)ശ്ചൈവ+
ശാമ്യ+ത്യ+ത്രാ+ല്പ-വീര്യവാൻ .. 5

അതഃ(ഫ്) പുരുഷ-യത്-നേന
യതി-ത+വ്യം(യ്) യഥാ തഥാ .
പുംസാ ത+ന്ത്രേണ സദ്യോഗാ+
ദ്യേനാ+ശ്വ+ദ്യ-തനോ ജയേത് .. 6

ദ്വൗ ഹുഡാവിവ യു+ധ്യേതേ പുരു+ഷാർഥൗ സമാ-സമൗ .
ആത്മീയ+ശ്ചാ+ന്യ-ദീയ+ശ്ച ജയ+ത്യതി-ബലസ്-തയോഃ .. 7

അനർഥഃ(ഫ്)പ്രാപ്യതേ യ+ത്ര
ശാ+സ്ത്രിതാ-ദപി പൗരുഷാത് .
അനർഥ-കർത്യ ബലവ+
ത്തത്ര+ജ്ഞേയംസ്വ-പൗരുഷമ് .. 8

പരം പൗരുഷ-മാ+ശ്രി+ത്യ ദ(ൻ)ന്തൈർ-ദന്താ+ന്വി-ചൂർണയൻ .
ശുഭേനാ്ശുഭ-മു+ദ്യു+ക്തം പ്രാ+ക്തനം പൗരുഷം(ഞ്) ജയേത് .. 9

പ്രാ+ക്തനഃ(ഫ്)പുരുഷാർ-ഥോ്സൗ
മാം(ൻ)നിയോ-ജയ-തീതി ധീഃ .
ബലാ-ദധസ്-പദീ-കാ+ര്യാ+പ്ര+ത്യ+ക്ഷാ-ദധികാ നസാ .. 10

താവ+ത്താവഥ്.പ്രയത്-നേന യതി-തവ്യംസു-പൗരുഷം.
പ്രാ+ക്തനം പൗരുഷം(യ്)യാവ-ദശുഭം ശാ+മ്യതി+സ്വയമ് .. 11

ദോഷഃ(ശ്)ശാ+മ്യ+ത്യസം(ൻ)ദേഹം
പ്രാക്തനോ്ഽ+ദ്യത-നൈർ-ഗുണൈഃ .
ദൃഷ്ടാ(ൻ)ന്തോ്ഽ+ത്ര+ഹ്യ+സ്ത-ന+സ്യ
ദോഷ+സ്യാ+ദ്യ ഗുണൈഃ(ഹി)+ക്ഷയഃ .. 12

അസദ്-ദൈവ-മധഃ(ഖ്)കൃത്വാ നിത്യ-മു+ദ്രി-ക്തയാ ധിയാ .
സംസാ-രോ+ത്തരണം ഭൂ+ത്യൈ യതേതാ്ഽ്ഽധാതു-മാ+ത്മനി .. 13

ന ഗ+ന്ത+വ്യ-മനു+ദ്യോഗൈഃ(സ്) സാമ്യം പുരുഷ-ഗർദഭൈഃ .
ഉ+ദ്യോ-ഗസ്തു യഥാ-ശാസ്ത്രം(ൽ) ലോക+ദ്വിതയ-സിദ്ധയേ .. 14

സംസാര-കുഹരാ-ദസ്മാ+ന്നിർ+ഗന്തവ്യം സ്വയം ബലാത് .
പൗരുഷം(യ്)യ+ത്ന-മാ+ശ്രി+ത്യ ഹരിണേ-വാരി-പഞ്ജരാത് .. 15

പ്ര+ത്യഹം പ്ര+ത്യ-വേ+ക്ഷേത ദേഹം(ൻ)നശ്വര-മാ+ത്മനഃ .
സം(ൻ)ത്യജേഥ്. പശുഭി+സ്തുല്യം ശ്രയേഥ്.സഥ്-പുരുഷോ-ചിതം.. 16

കിംചിഥ്-കാ+ന്താ+ന്ന-പാനാദി-കലിലം(ങ്)കോമലം(ങ്)ഗൃഹേ .
വ്രണേ കീട ഇവാ+സ്വാ+ദ്യ വയഃ(ഖ്)കാര്യം(ൻ)ന ഭസ്മ-സാത് .. 17

ശുഭേന പൗരുഷേ-ണാശു ശുഭ-മാസാ+ദ്യതേ ഫലം .
അശുഭേ-നാശുഭം(ൻ)നിത്യം(ൻ)ദൈവം(ൻ)നാമ ന കിം(ഞ്)ചന .. 18

പ്ര+ത്യ+ക്ഷ-മാന-മുഥ്.സൃജ്യ യോ്ഽനു-മാന-മുപൈ+ത്യസൗ .
സ്വഭു-ജാഭ്യാ-മിമൗ സർപാ-വിതി+പ്രേ+ക്ഷ്യ പലായതേ .. 19

ദൈവം സംപ്രേര-യതി മാമിതി ദഗ്ധ-ധിയാം മുഖമ് .
അദൃഷ്ട+ശ്രേഷ്ഠ-ദൃഷ്ടീനാം(ൻ)ദൃഷ്ട്വാ ല+ക്ഷ്മീർ-നിവർതതേ .. 20

തസ്മാഥ്-പുരുഷ-യത്-നേന വിവേകം പൂർവ-മാ+ശ്ര-യേത് .
ആ+ത്മ+ജ്ഞാന-മഹാർ-ഥാനി ശാസ്ത്രാണി+പ്രവിചാര-യേത് .. 21

ചി+ത്തേ ചി+ന്ത-യതാ-മർഥം(യ്) യഥാ-ശാസ്ത്രം നിജേ-ഹിതൈഃ .
അസം-സാധ-യതാ-മേവ മൂഢാനാം(ൻ)ധിഗ്-ദുരീപ്-സിതം.. 22

പൗരുഷം(ഞ്)ച നവാ-ന+ന്തം(ൻ)-
നയ+ത്ന-മഭി-വാ+ച്ഛ്യതേ .
ന യത്-നേ-നാപി മഹതാ+
പ്രാ+പ്യതേ ര+ത്ന-മശ്മതഃ .. 23

യഥാ ഘടഃ(ഫ്)പരിമിതോ യഥാ പരിമിതഃ(ഫ്)പടഃ .
നിയതഃ(ഫ്)പരി-മാണ+സ്ഥഃ(ഫ്)പുരുഷാർഥസ്-തഥൈവ ച .. 24

സച സ+ച്ഛാസ്ത്ര-സഥ്.സംങ്ഗ-
സദാ-ചാരൈർ-നിജം ഫലമ് .
ദദാതീതി+സ്വഭാവോ‍ഽയ-
മ+ന്യഥാ നാർഥ-സി+ദ്ധയേ .. 25

സ്വരൂപം പൗരുഷ(സ്)സ്യൈത-
ദേവം(വ്)വ്യവ-ഹര+ന്നരഃ .
യാതി നിഷ്ഫല-യ+ത്ന+ത്വം(ൻ)ന കദാചന ക+ശ്ചന .. 26

ദൈ+ന്യ-ദാരി+ദ്ര്യ-ദുഃഖാർതാ അ+പ്യ+ന്യേ പുരുഷോ+ത്തമാഃ .
പൗരുഷേണൈവ യത്-നേന യാതാ ദേവേ+ന്ദ്ര-തുല്യതാമ് .. 27

ആബാ+ല്യാ-ദല-മ+ഭ്യസ്തൈഃ(ശ്)-
ശാസ്ത്ര-സഥ്.സങ്ഗമാ-ദിഭിഃ .
ഗുണൈഃ(ഫ്)പുരുഷ-യത്-നേന+
സ്വാർഥഃ(സ്) സംപ്രാ+പ്യതേ യതഃ .. 28

ഇതി+പ്രത്യ+ക്ഷതോ ദൃഷ്ട-മനുഭൂതം ശ്രുതം കൃതമ് .
ദൈവാ+ത്ത-മിതി മ+ന്യ+ന്തേ യേ ഹതാ+സ്തേ കുബു+ദ്ധയഃ .. 29

ആല+സ്യം(യ്)യദി ന ഭവേജ്-ജഗ+ത്യനർഥഃ(ഖ്)-
കോ ന+സ്യാദ്-ബഹു-ധനകോ ബഹു+ശ്രുതോ വാ .
ആല+സ്യാദിയ-മവനിഃ(സ്)സസാഗ-രാന്താ
സംപൂർണാ നര-പശുഭി+ശ്ച നിർധ-നൈ+ശ്ച .. 30

ബാ+ല്യേ ഗത്യേ‍ഽവിരത-കല്പിത-കേലി-ലോലേ
ദോർദണ്ഡ-മണ്ഡിത-വയഃ(ഫ്)പ്രഭൃതി+പ്രയത്നാത് .
സഥ്.സങ്ഗമൈഃ(ഫ്) പദ-പദാർഥ-വിശു+ദ്ധ-ബുദ്ധിഃ(ഖ്)-
കുര്യാ+ന്നരഃ(സ്)സ്വ-ഗുണ-ദോഷ-വിചാര-ണാനി .. 31

വാല്മീകിരുവാച .
ഇ+ത്യു+ക്ത-വ+ത്യഥ മുനൗ ദിവസോ ജഗാമ
സായം(ൻ)തനായ വിധയേ‍ഽ+സ്ത-മിനോ ജഗാമ .
സ്നാതും സഭാ കൃത-നമസ്-കരണാ ജഗാമ
ശ്യാമാ+ക്ഷയേ രവി-കരേണ സഹാജ-ഗാമ .. 32

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
മുമുക്ഷു+വ്യവഹാര+പ്രകരണേ പൗരുഷ+സ്ഥാപനം നാമ പഞ്ചമഃ(സ്)

സർഗഃ .. 5 ..
പ്രഥമോ ദിവസഃ .
ഓം
****

സഞ്ചരണാവലിഃ
നൈവ പ്രവിഷ്ടഃ
സമ്ഭാഷണമ്
അംശദാതാ
സദസ്യതാ പ്രാപ്യതാമ്
പ്രവിശ്യതാമ്
പൃഷ്ഠമ്ചർചാ
പഠ്യതാമ്സമ്വാദ്യതാമ്ഇതിഹാസഃ ദൃശ്യതാമ്ശോധഃ
വികിസ്രോതഃ അന്വിഷ്യതാമ്
മുഖ്യപൃഷ്ഠമ്
സമുദായദ്വാരമ്
വർതമാനകാര്യവിശേഷാഃ
സദ്യപരിവർതനാനി
യാദൃച്ഛികപുടമ്
സാഹായ്യമ്
ദാനമ്
ഉപകരണാനി
അത്ര കോ ഽനുബന്ധഃ?
പൃഷ്ഠസമ്ബദ്ധാനി പരിവർതനാനി
സഞ്ചികാ ഉപാരോപ്യതാമ്
വിശേഷപൃഷ്ഠാനി
സ്ഥായിപരിസന്ധിഃ
പൃഷ്ഠസൂചനാഃ
ലഘുസാർവസങ്കേതഃ
അസ്യ പൃഷ്ഠസ്യ ഉല്ലേഖഃ ക്രിയതാമ്
മുദ്രണമ്/നിര്യാതഃ
മമ സങ്ഗ്രഹഃ
മുദ്രണയോഗ്യം സംസ്കരണമ്
Download EPUB
Download MOBI
Download PDF
Other formats
അന്യാഭിഃ ഭാഷാഭിഃ

ഭാഷാപരിസന്ധിഃ യോജ്യതാമ്
4 മേ 2017 (തമേ) ദിനാങ്കേ 17:58 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്
പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക
അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ
സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ
സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .
ഗോപനീയതാനീതിഃവികിസ്രോതഃ വിഷയകംപ്രത്യാഖ്യാനമ്Code of
Conductജങ്ഗമദൂരവാണീ-ദൃശ്യമ്വിധികാരാഃസാംഖ്യികീകുകീ കാ
വർണനWikimedia FoundationPowered by MediaWiki